

VOLTAIRE. *Contes filosòfics*
Traducció i pròleg de Joan-Lluís Lluís.
Barcelona: Casa dels clàssics, 2022, 832 p.,
38,50 €

Encara que el mateix Voltaire donava poca importància als seus contes filosòfics —un conjunt de vint-i-sis contes i novel·les breus de temàtica ben diversa—, avui són, sens dubte, les obres més llegides i editades del filòsof, escriptor i enciclopedista francès. Escrits amb una llibertat que només es permetia en la correspondència personal, aquests contes reuneixen l'originalitat del pensador i el seu esperit satíric i crític amb la lluita infatigable que lliurava contra la superstició i el fanatisme religiós. Tots els neguits de Voltaire, totes les seves preocupacions i les seves

«llicions» de vida es troben en aquests escrits que, en forma de breus relats, ofereixen un retrat implacable de l'Europa del moment i de la naturalesa humana.

François-Marie Arouet, dit Voltaire (París, 1694-1778), és un dels principals pensadors de la Il·lustració. Va ser un intel·lectual compromès al servei de la veritat, la justícia i la llibertat de pensament. Però a causa del seu caràcter transgressor i les seves crítiques constants a la noblesa i a l'Església, va ser empresonat i va haver d'exiliar-se en nombroses ocasions.

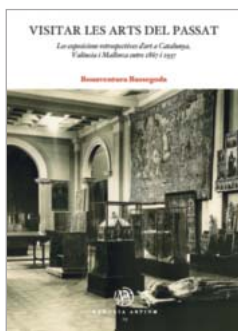
El volum ha estat prologat i traduït per l'escriptor i traductor rossellonès Joan-Lluís Lluís, guardonat entre d'altres amb el Premi Sant Jordi, el Premi Òmnium i el Premi Joan Crexells de narrativa.

Glòria SANTA-MARIA i Pilar TUR. *Els anys americans d'Irene Polo.*
Barcelona: Cal Carré, 2022, 217 p., 14,90 €

Irene Polo (1909-1942) va ser una de les periodistes més notables de l'època de la República a Catalunya. Exiliada a l'Argentina, tan sols tenia 33 anys quan es va llevar la vida. Aleshores va córrer el rumor que el suïcidi era fruit del seu amor no correspost per l'actriu Margarida Xirgu, exiliada a l'Uruguai. A Catalunya se la va recuperar a partir de l'any 2003, amb la publicació de *La fascinació del periodisme. Cròniques (1930-1936)* a Quaderns Crema.

Els anys americans d'Irene Polo, de Glòria Santa-Maria i Pilar Tur, inclou disset cartes que la periodista va escriure de l'exili estant, del 1940 al 1942, al pintor Miquel Villà, que també va viure a l'Argentina, i tres textos de Polo que encara no s'havien publicat en cap recull. També s'inclouen tres articles sobre la seva figura, escrits a l'època. Al postfaci, les curadores de l'obra fan un retrat de la vida d'Irene Polo a l'exili argentí i destapen qui va ser la Judith, que Polo esmenta a les cartes a Villà. El volum, doncs, aporta informació nova i valuosa que canvia el relat i el paper de Margarida Xirgu en el final d'Irene Polo.

Bonaventura BASSEGODA. *Visitar les arts del passat. Les exposicions retrospectives d'art a Catalunya, València i Mallorca entre 1867 i 1937*
Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona, 2022, 344 p., 38 €

Les exposicions públiques de la producció dels artistes havien estat, des de la França de l'Antic Règim, la forma privilegiada de contacte entre el creador i el públic. Caldria esperar, però, a la consolidació de la Revolució Industrial, cap a mitjan segle XIX, per veure exposicions amb obres d'artistes ja desapareguts. Aquestes mostres, per distingir-se

de les de Belles Arts o d'artistes vius, es van anomenar «exposicions retrospectives» des de la primera que es va celebrar a París el 1865. Aquest volum del professor Bonaventura Bassegoda és el primer intent de fixar el nombre i de descriure el caràcter d'aquesta mena d'exposicions dins el nostre entorn cultural, des de la inicial, que es va fer a Barcelona el 1867, fins a la de l'art català medieval de París de 1937, promoguda per la Generalitat republicana. Aquest itinerari per les exposicions retrospectives es pot llegir, també, com un recorregut col·lectiu de descoberta del propi patrimoni artístic.